

Sygn. akt VI GC 191/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: Przedsiębiorstwo (...) Spółka Jawna z siedzibą w P.

przeciwko: (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. na rzecz powoda Przedsiębiorstwo (...) Spółka Jawna z siedzibą w P. kwotę 301.563zł (trzysta jeden tysięcy pięćset sześćdziesiąt trzy złote) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 253.583zł od dnia 8 marca 2018r. do dnia zapłaty

- 47.980zł od dnia 20 marca 2018r. do dnia zapłaty

II. w pozostałej części oddala powództwo

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 25.896zł (dwadzieścia pięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów procesu

Sygn. akt VI GC 191/18

Uzasadnienie wyroku z dnia 6 lipca 2018r.

Powód (...) J. W. i J. S. sp.j. w P. wniósł o zapłatę przeciwko pozwanemu (...) S.A. w P. kwoty 301.563zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od poszczególnych kwot, szczegółowo wskazanych w petitum pozwu. Uzasadnił, iż dnia 31.03.2017r. zawarł z pozwanym umowę poręczenia, na mocy której pozwany poręczył zobowiązania Zakładów (...) S. A. w P. wynikające z wszelkich faktur wystawionych w okresie 1.04.2017r. – 31.12.2017r. W umowie przewidziano 30-dniowy termin dla poręczyciela liczony od dnia otrzymania wezwania na spłatę należności. Towary zostały dostarczone dłużnikowi, który nie składał żadnych zastrzeżeń co do zakupionych towarów. Mimo zawiadomienia pozwanego o opóźnieniu dłużnika w spłacie należności, pozwany nie zapłacił.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz m.in. o rozpoznaniu sprawy pod nieobecność pozwanego lub jego pełnomocnika. Zarzucił upływ terminu ważności umowy poręczenia powołując się na §3.2. Umowy, jak również nieudowodnienie istnienia roszczenia: niezaakceptowanie przez dłużnika faktury Vat nie stanowią dowodu na istnienia roszczenia jak również jego wysokość, a przedłożone dokumenty WZ, za wyjątkiem

WZ do FV (...) są niepodpisane przez dłużnika i nie stanowią dowodu spełnienia świadczenia przez powoda na rzecz dłużnika.

W odpowiedzi powód podtrzymał żądanie pozwu. Uzasadził, iż §3.2 Umowy poręczenia nie określa czasu trwania tej umowy, a jedynie odnosi się do przedmiotu poręczenia w postaci zobowiązań zaciągniętych przez dłużnika w okresie tam wskazanym. Zarzucił, iż dłużnik nigdy nie kwestionował zawarcia z powodem umów sprzedaży, ani dostarczenia na tej podstawie towarów, na co wskazują przedłożone przez powoda dokumenty oraz zawnioskował w tym przedmiocie zeznania świadków. Mimo wezwania do zapłaty i zawiadomień, ani dłużnik ani pozwany jako poręczyciel nie kwestionowali w odpowiedzi na nie tych okoliczności.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód w 2015r. nawiązał współpracę handlową z Zakładami (...) S. A. w P.. Przedmiotem sprzedaży były żelazostopy i metale nieżelazne. Współpraca handlowa wyglądała w ten sposób, iż firma ta kierowała zapytanie mailowe bądź telefoniczne do powoda o żelazostopy i metale nieżelazne w zakresie ceny, warunków dostawy i w odpowiedzi telefonicznej lub e-mailowej powód te warunki i cenę podawał, a pozwany potwierdzał zamówienie na formularzu w drodze e- mailowej bądź też ustnie telefonicznej. Potwierdzeniem złożenia zamówienia przez P. był formularz zamówienia, wysyłany drogą elektroniczną. Osobą dokonującą stosownych zamówień i ustaleń w tym przedmiocie był po stronie (...) S.A. D. B., po stronie powoda: A. F.. Po zaakceptowaniu zamówienia było ono przekazywane P. Ł. (1), kierownikowi działu logistyki, który zamawiał firmę transportową, z reguły była to firma (...), niekiedy przy tzw. pilnych dostawach P. samodzielnie zamawiał transport. Potwierdzeniem wydania z magazynu był dokument WZ, który nie zawsze był podpisywany na etapie odbioru towarów, gdyż przewoźnicy nie zawsze pilnowali tej kwestii. Dochodziło też do sytuacji, że gdy powód nie chciał przyjąć zamówienia na kolejny towar z uwagi na brak płatności zaległości, wówczas P. nie odsyłał podpisanych WZetek i nie było z nim kontaktu. Przewozy faktycznie realizował PeKaeS jako podwykonawca firmy (...) i przewoźnik ten automatycznie generował list przewozowy w momencie przyjęcia towaru do przewozu. Oprócz firmy (...) niekiedy powód zleceń przewozu udzielał firmie (...). Zamówienia przez powoda do firmy (...) na przewóz towarów były składane w formie elektronicznej przez specjalnie do tego przeznaczony system informatyczny, który z chwilą dostawy automatycznie generował potwierdzenie dostawy, które powód mógł wydrukować. Potwierdzeniem odbioru przez P. towaru była możliwość śledzenia status przesyłki w w/w systemie elektronicznym po numerze przesyłki. Z chwilą uzyskania takiego potwierdzenia, powód wystawiał fakturę i nie wymagał już podpisu na fakturze przez kupującego. Końcem 2016r. (...) S.A. zaczął zalegać z płatnościami, w związku z powyższym w 2017r. strony uzgodniły, iż zamówienia spółka może składać i towary na tej podstawie otrzymywać mniej więcej na kwotę, na jaką spółka dokona spłaty zaległego powstałego wcześniej zadłużenia. Spółka (...) nigdy nie złożyła reklamacji z tytułu niezrealizowania jakiegoś zamówienia. Jedyną reklamacją złożoną przez P., dotyczącą ilości dostawy była reklamacja złożona około 3 lata temu. (dowód: zeznania świadków: A. B.- F. k. 182/2-183, P. Ł. k. 183/2-184, FV sprzedaży, WZ, zamówienia, raporty spedycyjne PeKaeS, potwierdzenia dostawy z podpisami odbiorcy, raport dostaw, FV wystawione na przewoźników: (...) sp. z o.o., V., (...) k. 114-166).

Spółka Zakłady (...) S. A. w P. dokonały w formie elektronicznej zamówienia z dnia 13.06.2017r. na żelazostopy szczegółowo wskazane co do przedmiotu, ilości i ceny w zamówieniu, które zostało zrealizowane przez firmę transportową zamówioną przez powoda. Z tego tytułu powód wystawił FV nr (...) w dniu 23.06.2017r. z terminem płatności: 23.07.2017r. na kwotę : 56.660zł, która to kwota została częściowo zapłacona przez P. (dowód: FV k.114, WZ nr 749 podpisane przez odbierającego kierownika i zakupów logistyki D. B.. K. 115 , zamówienie k. 116).

W dniu 1.08.2017r. P. złożyło zamówienie na kolejną sprzedaż towarów w nim określonych w ilościach i cenie tam wskazanej, które to zamówienie zostało zrealizowane przez firmę (...) działającą na zlecenie powoda, towar został dostarczony przez podwykonawcę przewoźnika P. w dniu 3.08.2017r., co wynika z dokumentu P. potwierdzenia dostaw odpisane przez D. B.. Z tego tytułu powód wystawił FV nr 886 w dniu 3.08.2017r. z terminem płatności: 2.09.2017r. z ceną: 44.800zł (dowód: FV k. 118, zamówienie k. 119, WZ. K. 119, raport spedycyjny z WZ k. 120-121 jako status śledzenie przesyłki, potwierdzenie dostawy k. 122, wydanie z magazynu WZ k. 123, raport spedycyjny z dnia

1.08.2017r. z WZ – śledzenie przesyłek i potwierdzenie dostawy P. podpisane przez I. B. po stornie odbiorcy przesyłki: ZM P. w P., FV transportowa wystawiona przez V. na powoda w dniu 4.08.2017r. nr (...) k. 117-127).

W dniu 4.09.2017r. P. złożyło kolejne zamówienie na towary szczegółowo określone według ilości i ceny w tym zamówieniu, którą to dostawę powód zrealizował poprzez firmę kurierską V. i jego podprzewoźnika P.. Z tego tytułu w dniu 6.09.2017r. powód wystawił fakturę z terminem płatności: 6.10.2017r. na kwotę: 40.014zł (dowód: FV k. 128, wydanie WZ nr (...) k. 129, zamówienie k. 130, raport spedycyjny wraz z WZ – śledzenie przesyłki k. 131-132 ze statusem „dostarczono” w dniu 6.09.2017r., potwierdzenie dostawy P. podpisane po stornie odbiorcy (...) S.A. przez D. B. k. 133, faktura firmy kurierskiej V. nr (...) z dnia 8.09.2017r. k. 134). Na podstawie w/w zamówienia powód zrealizował resztę zamówienia w dniu 12.09.2017r. (dowód: wydanie z magazynu nr WZ (...)z dnia 12.09.2017r. k. 136, raport spedycyjny z dnia 12.09.2017r. k. 138, wraz ze śledzeniem przesyłki WZ 966 i datą odbioru: 13.09.2017r. k. 139, FV kurierska wystawiona przez V. nr (...) z dnia 15.09.2017r. k. 140). Z tego tytułu powód wystawił fakturę nr (...) w dniu 13.09.2017r. na kwotę 16.710zł.

P. zamówił telefonicznie towar w postaci zelażomolibdem i żelazochrom, który firma (...) dostarczyła mu w dniu 15.09.2017r. (dowód: wydanie z magazynu (...) k. 142, raport spedycyjny k. 143 wraz z WZ nr (...) śledzenie przesyłek ze statusem: „dostarczono”: 15.09.2017r., potwierdzenie dostawy P. z podpisem w imieniu ZM P. nazwiskiem L. k. 145, faktura Vat przewoźnika V. nr 543 k. 146, zeznania świadków w zakresie składania zamówień telefonicznie). Z tego tytułu powód wystawił FV nr (...) w dniu 15.09.2017r. z terminem płatności: 15.10.2017r. na kwotę: 43.600zł (dowód: FV k. 141)

Na podstawie kolejnego zamówienia telefonicznego złożonego przez przedstawiciela (...) S.A. powód zrealizował kolejną dostawę częściowo w dniu 31.10.2017r. zlecając przewóz firmie (...), a pozostała część w dniu 2.11.2017r. zlecając przewóz firmie (...). (dowód: mail D. B. z dnia 30.10.2017r. k. 154, wydanie z magazynu WZ nr (...) z dnia 30.10.2017r. k. 148, FV wystawiony przez T.nr (...)z dnia 31.10.2017r. wydanie z magazynu nr (...) z dnia 30.10.2017r., śledzenie przesyłki (...) ze statusem „dostarczono” na dzień 2.11.2017r., raport spedycyjny, FV nr (...)z dnia 3.11.2017r. wystawione przez V. k. 148-153, raport dostawy: jazda z dnia 2.11.2017r. k. 155). Z tego tytułu powód wystawił FV nr (...) w dniu 31.10.2017r. z terminem zapłaty: 30.11.2017r. na kwotę: 72.114zł (FV k. 147).

Kolejne zamówienie złożone telefonicznie zostało zrealizowane przez powoda na rzecz P. w dniu 6.11.2017r., co potwierdził w imieniu odbiorcy osoba o nazwisku W. (dowód: wydanie z magazynu (...) k. 157, raport spedycyjny k. 158 wraz ze śledzeniem przesyłek (...), k. 159, potwierdzenie dostawy P. k. 160, faktura kurierska wystawiona przez V. nr (...) z dnia 3.11.2017r. k. 161). Z tego tytułu powód wystawił FV nr (...) w dniu 6.11.2017r. z terminem płatności: 6.12.2017r. na kwotę 11.900zł.

W dniu 6.12.2017r. ZM P. złożył mailowo na formularzu zamówienie na towary, cenę i ilość tam wskazaną, które powód zrealizował w dniu 11.12.2017r. (dowód: wydanie z magazynu WZ (...)k. 164, FV na przewóz wystawiony przez (...) sp. z o.o. w dniu 27.12.2017r. z potwierdzeniem daty wykonania przewozu: 11.12.2017r. k. 165, zamówienie k. 166). Z tego tytułu powód w dniu 8.12.2017r. wystawił fakturę nr (...) z terminem płatności: 7.01.2018r. na kwotę 47.980zł

W dniu 17.01.2018r. powód wystosował przedsądowe wezwanie do zapłaty do (...) S.A. w P. na w/w należności, które firma ta odebrała w dniu 22.01.2018r. (dowód: wezwanie z potwierdzeniem odbioru k. 167-169).

W dniu 31.03.2017r. powód podpisał z pozwanym umowę poręczenia, zgodnie z którą pozwany poręczył za zobowiązania (...) S.A. w P., wynikające z wszystkich faktur, wystawionych przez dłużnika w okresie 1.04.2017-30.06.2017r. Poręczyciel zobowiązał się zapłacić za zobowiązania wynikające z w/w faktur w terminie 30 dni od daty zawiadomienia go przez wierzyciela, iż dłużnik opóźnia się minimum 30 dni w płatnościach za bezsporną i potwierdzoną prawidłowo wystawionymi fakturami dostawę materiałów i produktów. Realizacja płatności przez poręczyciela miała dotyczyć wyłącznie płatności za faktury przeterminowane powyżej 30 dni od terminu płatności. Poręczenie było ważne dla wszystkich zobowiązań zaciągniętych przez dłużnika, czyli (...) S.A. w okresie 1.04.2017r. – 31.12.2017r. (dowód: umowa poręczenia, aneks do umowy poręczenia nr 1 i 2 k. 56-58, zeznania świadka A. B.- F. k. 183). Powód zawiadomił pozwanego pismem z dnia 31.01.2018r. odebrany przez pozwanego w dniu 5.02.2018r.,

oraz pismem z dnia 13.02.2018r. odebranych przez pozwanego w dniu 16.02.2018r. o przeterminowanych ponad 30 dni należnościach (...) S.A., wynikających z w/w faktur, wyznaczając termin 30 dni na zapłatę od otrzymania niniejszego pisma. (dowód: zawiadomienia wraz z potwierdzeniami odbioru k. 59- 64).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, jak i dowodom z w/w dokumentów pokrywanych, które wzajemnie się pokrywały się do treści w nich wskazanych. W szczególności zeznania świadków w sposób szczegółowy przedstawiły zasady współpracy stron dotyczące okoliczności, sposobu składania zamówień, zasad zawierania umów sprzedaży i dostawy oraz realizacji tych umów. Świadkowie jako pracownicy powoda bezpośrednio zaangażowani w proces negocjacji warunków sprzedaży, jak i realizacji sprzedaży w sposób szczegółowy odnieśli się do w/w dokumentów potwierdzających złożenie zamówienia przez dłużnika, pobrania towarów z magazynu powoda oraz dostaw, zaś w przypadku dostawy objętej fakturą nr (...) a wynikającej z realizacji zamówienia z dnia 1.08.2017r. materiał ten został zakupiony przez powoda w firmie (...) w Z., a następnie dostarczony na zlecenie powoda przez podwykonawcę V. P., co potwierdza dokument potwierdzenia dostawy k. 122. Świadkowie zidentyfikowali również i powiązali wzajemnie co do swych treści w zakresie numerów poszczególne dokumenty, odnosząc je do konkretnych zamówień i konkretnych faktur.

Sąd w związku z powyższym oddalił wnioski dowodowe powoda złożone w ostatnim piśmie procesowym z zeznań pozostałych świadków, jako że okoliczności zawarcia i realizacji umów sprzedaży zostały dostatecznie wyjaśnione, mając na względzie, iż pozwany nie zaprzeczył faktom zamówień i dostaw, a jedynie podniósł zarzut nieudowodnienia roszczenia, co pozwalało sądowi na zastosowanie art. 230 kpc mając na względzie wynik przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego. Zatem dowody z zeznań dalszych świadków zmierzały wyłącznie do zwłoki w rozpoznaniu sprawy (art. 217 §3 kpc).

Sąd zważył, co następuje:

Strony w osobie powoda oraz (...) S. A. w P. każdorazowo poprzez złożenie zamówienia przez Tego ostatniego i przyjęcie go przez powoda zawierały umowy kupna sprzedaży towarów, określonych w zamówieniu na warunkach wynegocjowanych w formie mailowej bądź ustnej w zakresie przedmiotu umowy kupna sprzedaży, ilości towaru oraz wysokości ceny. (art. 535 kc). Powód umowy kupna sprzedaży wykonał, dostarczając kupującemu towar zgodnie z zamówieniem. Na okoliczność wykonania umów kupna sprzedaży przez powoda przemawia nie tylko w/w materiał dowodowy, ale również domniemanie faktyczne, iż odbiorca towaru nigdy nie kwestionował realizacji umów kupna sprzedaży objętych spornymi fakturami; zarówno kupujący ZM P., jak i poręczyciel nie odpowiedzieli również na wezwania do zapłaty. Skoro powód wykonał umowy kupna sprzedaży i nie otrzymał zapłaty ceny, pozwany jako poręczyciel zobowiązany jest do jej zapłaty na podstawie art. 876 §1 kc. Zgodnie z art. 879 §1 kc o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika, zaś na podstawie art. 881 kc braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny. Przechodząc do analizy treści umowy poręczenia, mając na względzie w/w przepisy sąd nie podzielił zarzutu pozwanego, iż umowa poręczenia wygasła. Umowa poręczenia nie miała charakteru czasowego, a jedynie ważność jej strony odniosły do przedmiotu poręczenia, tj. zobowiązań dłużnika wynikających z faktur wystawionych w okresie 1.04.2017- 30.06.2017r. Faktury objęte niniejszym pozwem właśnie w tym okresie były wystawione, ponadto zgodnie z §2 umowy poręczenia, poręczyciel zobowiązał się zapłacić, ale jedynie w stosunku do tego długu, gdzie opóźnienie dłużnika wynosiło 30 dni w płatności za bezsporną i potwierdzoną prawidłowo wystawioną fakturą dostawę materiałów i produktów. Zdaniem sądu umowa poręczenia zgodnie z treścią §2.1 i 3 oraz §3.2. obejmowała wyłącznie należności główne, skoro poręczyciel wyraźnie poręczył jedynie w zakresie „przeterminowanych o 30 dni zobowiązań wynikających z faktur”. Zobowiązaniem wynikającym z takich faktur jest jedynie cena wskazana w fv. O takim zakresie umownych poręczenia świadczy nadto fakt, iż strony umownie określiły termin płatności poręczyciela za dług cudzy, uzależniając go od zawiadomienia poręczyciela o opóźnieniu dłużnika (tym samym obowiązek ustawowy zawiadomienia o opóźnieniu dłużnika z art.880 kc strony utożsały z terminem wymagalności zobowiązania poręczyciela por. III CKN 28/01). Z art. 879 § 1 kc wynika jedynie akcesoryjność umowy poręczenia w stosunku do umowy podstawowej z dłużnikiem (ta pierwsza dzieli los umowy tej drugiej), ale nie wynika domniemanie, że poręczyciel w pełni odpowiada w zakresie odpowiedzialności dłużnika. Z powołanego przepisu wynika kompetencja stron umowy poręczenia do dowolnego ukształtowania zakresu

odpowiedzialności poręczyciela. Innymi słowy strony umowy poręczenia jeżeli wprost odniosły zakres poręczenia do zobowiązań wynikających z fv, to poręczenie to objęło tylko to, co z fv vat, stanowiącej źródło zobowiązania, wynikało, tj. cenę, ale już nie roszczenie akcesoryjne w postaci odsetek za opóźnienie dłużnika w jej zapłacie (por. uzasadnienie postanowienia III CZP 23/16, wyrok III CSK 330/14). Odnośnie zatem odsetek ustawowych za opóźnienie, pozwany odpowiada wyłącznie za dług własny, tj. z tytułu opóźnienia w wykonaniu umowy poręczenia. Termin płatności ustalony w umowie poręczenia wynosił 30 dni od daty zawiadomienia o opóźnieniu w płatnościach przy spełnieniu warunku że opóźnienie to po stronie dłużnika musiało wynosić minimum 30 dni. Mając na względzie, iż terminy płatności wynikające z w/w faktur nie były kwestionowane przez pozwanego, warunek ten na datę dwóch zawiadomień pozwanego był spełniony, tym niemniej odsetki ustawowe za opóźnienie należały się od pozwanego po upływie 30 dni od daty doręczenia mu zawiadomienia wystosowanego na podstawie §2.1 umowy poręczenia. Pierwsze zawiadomienie dotyczące należności z pierwszych siedmiu faktur pozwany otrzymał w dacie 5.02.2018r., a zatem termin płatności długu przypadł na 7.03.2018r., zaś w przypadku drugiego zawiadomienia co do ostatniej faktury, które to zawiadomienie pozwany otrzymał w dacie 16.02.2018r. termin płatności należności z tej faktury przypadł na 19.03.2018r. Stąd też od dat następnich pozwany, który popadł w opóźnienie zobowiązany był zapłacić odsetki ustawowe na podstawie art. 481 §1 kc, co do roszczenia odsetkowego poprzedzającego te daty powództwo w tym zakresie sąd oddalił.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 108 kpc w zwz. art. 100 kpc mając na względzie, iż powód uległ jedynie nieznacznie i to w zakresie roszczenia akcesoryjnego ze swym żądaniem, stąd też koszty sąd przyznał mu w całości. Na koszty te złożyły się opłata od pozwu, minimalne wynagrodzenie adwokackie oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa.